

lisans 32-soz-p26-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-cinar-agaci-misaliyle-ehadiyet - Set 1

1-) İkinci temsilde kâinatı açıklamak için hangi somut örnek seçiliyor ve bu seçimin amacı nedir? (16 kelime)

Büyük bir çınar ağacı

2-) Çınar ağacının muhteşem ve büyük oluşu niçin özellikle önemlidir? (17 kelime)

Çünkü örnek ne kadar

3-) Ağacın kök ve gövdesindeki merkezî yapı, düzenin kaynağı olarak nasıl işlev görür? (14 kelime)

Ağacın bütün oluşum

4-) Metinde bu etkinin ışık, sıcaklık veya hava gibi yayılıp dağılmadığı neden özellikle belirtiliyor? (19 kelime)

Çünkü öyle olsaydı geçtiği

5-) Parçada neden maddî hareket ve yayılma anlayışı reddediliyor? (14 kelime)

Çünkü ilahî tasarrufun

6-) Aradaki mesafelerde iz bırakmaması, bu fiilin mahiyeti hakkında ne söyler? (12 kelime)

Bu fiilin fizikî

7-) Uzun vasıtaların perde değil de telefon hattı gibi kolaylaştırıcı sayılması neyi vurgular? (15 kelime)

Sebepler ve ara

8-) En uzaktaki şeyin en yakın gibi olması, ilahî sıfatlardan özellikle hangilerine işaret eder? (6 kelime)

İrade

9-) Son cümlede geçen “şuhud derecesinde yakın” ne tür bir kesinliği anlatır? (17 kelime)

Sadece teorik bir kanaati

lisans 32-soz-p26-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-cinar-agaci-misaliyle-ehadiyet - Set 2

1-) Parçada kâinat neden bir ağaca benzetiliyor? (21 kelime)

Çünkü ağaç, çok sayıda parçası

2-) Ağacın meyvelerinin ve çekirdeklerinin birlikte yaratılması hangi noktayı ispatlamak için kullanılıyor? (14 kelime)

Birden çok işin,

3-) On binlerce meyve ve çok daha fazla çekirdekten söz edilmesi hangi düşünceyi güçlendirir? (14 kelime)

Sayısı çok olan

4-) Metne göre bu merkezî yönlendirme, ağacın hangi kısımlarına kadar uzanır? (9 kelime)

Dalların uçlarına,

5-) Maddî dağılım olmayıp doğrudan hazır oluş bulunması, Allah'ın hangi sıfatını anlamayı kolaylaştırır? (11 kelime)

Her şeye

6-) İz görülmemesi ile “doğrudan hazır oluş” arasında nasıl bir bağ kuruluyor? (14 kelime)

İz yoksa maddî

7-) Her parçanın o emrî kanunun duygularına merkez olması nasıl yorumlanmalıdır? (16 kelime)

Ağacın her unsurunun ilahî

8-) Son paragrafta niçin “gözle görülür derecede” bir kesinlikten söz ediliyor? (12 kelime)

Çünkü ağaç örneği,

9-) Sonuç kısmında niçin “tek bir cüz’î tecelli”den hareketle daha büyük bir sonuca gidiliyor? (16 kelime)

Küçük ölçekte görülen bir

lisans 32-soz-p26-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-cinar-agaci-misaliyle-ehadiyet - Set 3

1-) İkinci temsilin ana konusu tek cümleyle nasıl özetlenebilir? (14 kelime)

Ağaç misali üzerinden,

2-) Ağacın sayıca çok meyve ve çekirdeğe sahip olması, ilahî fiiller hakkında nasıl bir düşünce kazandırır? (9 kelime)

Çok sayıda

3-) Her dalın ucunda, her meyvenin içinde ve her çekirdeğin yanında aynı ilahî yönelişin bulunması neyi gösterir? (16 kelime)

Uzaklık ve çokluk, bu

4-) Her meyvenin ve çekirdeğin yanında aynı yönlendirmenin bulunması, ilahî bilginin mi yoksa ilahî aczin mi işaretidir? (6 kelime)

İlahî

5-) Bu yönetimin hava veya ışık gibi dağılmaması neyi reddeder? (12 kelime)

İlahî tasarrufun maddî

6-) Meyveler ve çekirdekler sayısınca göz ve kulak varmış gibi denilmesi hangi hakikati açıklamak içindir? (21 kelime)

Ağacın her parçasının o ilahî

7-) Uzun vasıtaların engel olmaması, insanın alışık olduğu hangi düşünceyi düzeltir? (8 kelime)

Mesafe arttıkça

8-) “En uzak, en yakın gibidir” ifadesini kendi cümleleriyle açıklarsan ne dersin? (15 kelime)

Allah’ın tasarrufunda mesafe

9-) Bu temsil, ehadiyet sırrını kavramada öğrencinin zihnine hangi temel dersi verir? (15 kelime)

Tek olan ilahî

**lisans 32-soz-p26-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-cinar-agaci-misaliyle-ehadiyet -
Set 4**

1-) Metinde verilen ağaç temsili hangi itiraza cevap vermeye uygundur? (14 kelime)
Tek olan Allah'ın

2-) Odanın önündeki çınarın örnek verilmesi anlatımı nasıl etkiler? (13 kelime)
Soyut meseleyi göz

3-) "Hayat düğümü" olarak anılan merkezî yapı, örnekte hangi görevi üstlenir? (15 kelime)
Ağacın iç düzeninin

4-) Metin, bu yönetimin "parçalanmadan" işlediğini hangi delille destekliyor? (10 kelime)
Aradaki uzun

5-) Maddî yayılma kabul edilseydi niçin iz aranırdı? (17 kelime)
Çünkü cisimsel veya fizikî

6-) O izlerin görünmemesi neye delil sayılıyor? (12 kelime)
Bu yönetimin maddî

7-) "En uzak, en yakın gibidir" cümlesi insan aklındaki hangi sınırlı ölçüyü aşmayı hedefler? (11 kelime)
İlâhî fiilleri

8-) En uzakla en yakının eşit hale gelmesi, insanın hangi aczini ortaya koyar? (11 kelime)
İnsanın kendi

9-) Son cümledeki "yakîn" vurgusu neyi ifade eder? (20 kelime)
Bu hakikatin sadece ihtimal veya

lisans 32-soz-p26-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-cinar-agaci-misaliyle-ehadiyet - Set 5

1-) Parçada çınar ağacı seçilerek hangi büyük mesele öğrenciye yaklaştırılıyor? (13 kelime)
Allah'ın ehadiyet sırrı,

2-) Metne göre ağacın aslı, kökü ve gövdesinde bulunan ilahî yönlendirme nasıl bir işleve sahiptir? (20 kelime)
Ağacın oluşumuna dair düzenin merkezi

3-) Metne göre ağacın kuruluş kanunlarının bir merkezde toplanması neyi gösterir? (11 kelime)
İşleyişin başıboş

4-) Birbirine engel olmama vurgusu, çokluk içindeki ilahî tasarruf için neden önemlidir? (13 kelime)
Çünkü aynı anda

5-) “Hem her birinin yanında bulunur, hem hiçbir yerde bulunmaz” anlamındaki ifade nasıl anlaşılmalıdır? (16 kelime)
Bu, maddî varlıklar gibi

6-) Aynı hakikatin hem tek hem çok işlerle ilgili görünmesi nasıl mümkün gösteriliyor? (13 kelime)
Tek olan ilahî

7-) Telefon teli benzetmesiyle “uzun vasıta” hakkında hangi yanlış anlayış düzeltiliyor? (13 kelime)
Aracılar çoğaldıkça işin

8-) Son paragrafta görülen bu durumdan Allah hakkında hangi inanç sonucu çıkarılıyor? (19 kelime)
Allah'ın kudret ve iradesiyle

9-) Bu pasajı okuyan bir öğrencinin şirk iddiasına karşı çıkarabileceği temel cevap nedir? (15 kelime)
Çokluk ve sebepler,

lisans 32-soz-p26-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-cinar-agaci-misaliyle-ehadiyet - Set 6

1-) İkinci temsilin girişinde neden “her ağaç kâinatın hakikatlerine örnek olabilir” deniyor? (17 kelime)
Çünkü ağaçta görülen birlik,

2-) Ağacın çok sayıdaki meyvesi ve çekirdeği aynı anda sanatlı biçimde ortaya çıkarken hangi hakikat öne çıkarılıyor? (15 kelime)
Çokluğun arkasında dağınık

3-) Bu ilahî sevin her dalın ucunda ve her çekirdeğin yanında olması hangi anlamı taşır? (10 kelime)
Her varlığın

4-) Hiçbirinin payının eksik bırakılmaması ilahî fiillerin hangi yönünü gösterir? (5 kelime)
Kuşatıcılığını,

5-) Eğer bu tesir maddî yayılmayla olsaydı nasıl bir sonuç beklenirdi? (9 kelime)
Aradaki yerlerde

6-) Vasıtaların telefon teli gibi görülmesi, sebeplerin konumunu nasıl belirler? (12 kelime)
Sebeplerin bağımsız fail

7-) Vasıtaların perde değil kolaylaştırıcı olması, sebeplere bakışı nasıl düzenler? (14 kelime)
Sebepleri asıl yapan

8-) Bu temsil üzerinden Allah’ın iradesinin bir cilvesi için nasıl bir hükme varılıyor? (12 kelime)
Tek bir tecelliyle

9-) Bu pasajın ana mesajı iman eğitimi açısından nasıl ifade edilebilir? (16 kelime)
Allah’ın birliği, kâinattaki çokluğu

CEVAP ANAHTARI

lisans 32-soz-p26-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-cinar-agaci-misaliyle-ehadiyet -

Set 1 - CEVAPLAR

- 1-) İkinci temsilde kâinatı açıklamak için hangi somut örnek seçiliyor ve bu seçimin amacı nedir?
Büyük bir çınar ağacı örnek alınıyor; amaç, kâinattaki ilahî birliğin tecellisini daha anlaşılır bir misalle göstermektir.
- 2-) Çınar ağacının muhteşem ve büyük oluşu niçin özellikle önemlidir?
Çünkü örnek ne kadar kapsamlı olursa, kâinat çapındaki ilahî tasarrufu zihne yaklaştırması da o kadar güçlü olur.
- 3-) Ağacın kök ve gövdesindeki merkezî yapı, düzenin kaynağı olarak nasıl işlev görür?
Ağacın bütün oluşum esaslarını taşıyan bir odak gibi çalışır ve bütün kısımlara yön verir.
- 4-) Metinde bu etkinin ışık, sıcaklık veya hava gibi yayılıp dağılmadığı neden özellikle belirtiliyor?
Çünkü öyle olsaydı geçtiği yerlerde iz ve değişim görülmesi beklenirdi; oysa bu tesirde böyle maddî bir dağılma emaresi yoktur.
- 5-) Parçada neden maddî hareket ve yayılma anlayışı reddediliyor?
Çünkü ilahî tasarrufun cisimler gibi yer değiştirerek ve aralarda iz bırakarak işlemediği anlatılmak isteniyor.
- 6-) Aradaki mesafelerde iz bırakmaması, bu fiilin mahiyeti hakkında ne söyler?
Bu fiilin fizikî aktarım değil, doğrudan ilahî emir ve iradeyle gerçekleştiğini söyler.
- 7-) Uzun vasıtaların perde değil de telefon hattı gibi kolaylaştırıcı sayılması neyi vurgular?
Sebepler ve ara bağlantılar, ilahî idareyi engellemez; aksine emrin yerine ulaşmasını kolaylaştıran araçlar gibi düşünülmelidir.
- 8-) En uzaktaki şeyin en yakın gibi olması, ilahî sıfatlardan özellikle hangilerine işaret eder?
İrade ve kudretin sınırsızlığına işaret eder.
- 9-) Son cümlede geçen “şuhud derecesinde yakın” ne tür bir kesinliği anlatır?
Sadece teorik bir kanaati değil, delili açık ve güçlü olduğu için sarsılması zor bir imanî kesinliği anlatır.

lisans 32-soz-p26-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-cinar-agaci-misaliyle-ehadiyet -

Set 2 - CEVAPLAR

1-) Parçada kâinat neden bir ağaca benzetiliyor?

Çünkü ağaç, çok sayıda parçası bulunan fakat tek bir merkezden düzenlenen bir bütün olduğu için kâinatın işleyişine uygun bir örnek oluyor.

2-) Ağacın meyvelerinin ve çekirdeklerinin birlikte yaratılması hangi noktayı ispatlamak için kullanılıyor?

Birden çok işin, tek bir merkezî yönetim altında düzen içinde gerçekleşebileceğini göstermek için kullanılıyor.

3-) On binlerce meyve ve çok daha fazla çekirdekten söz edilmesi hangi düşüncüyü güçlendirir?

Sayısız çok olan işlerin tek bir sanat ve düzen içinde birlikte yürütüldüğü düşüncesini güçlendirir.

4-) Metne göre bu merkezî yönlendirme, ağacın hangi kısımlarına kadar uzanır?

Dalların uçlarına, meyvelerin içine ve çekirdeklerin yanına kadar ulaşır.

5-) Maddî dağılım olmayıp doğrudan hazır oluş bulunması, Allah'ın hangi sıfatını anlamayı kolaylaştırır?

Her şeye yakın ve her şey üzerinde etkili oluşunu anlamayı kolaylaştırır.

6-) İz görülmemesi ile “doğrudan hazır oluş” arasında nasıl bir bağ kuruluyor?

İz yoksa maddî dolaşım yoktur; öyleyse tesir, bölünmeden ve yer kaplamadan doğrudan gerçekleşiyor demektir.

7-) Her parçanın o emrî kanunun duygularına merkez olması nasıl yorumlanmalıdır?

Ağacın her unsurunun ilahî düzene açık, onun sevkine uygun ve onunla bağlantılı şekilde iş gördüğü anlaşılmalıdır.

8-) Son paragrafta niçin “gözle görülür derecede” bir kesinlikten söz ediliyor?

Çünkü ağaç örneği, soyut bir iddiadan ziyade gözlemlle desteklenen bir hakikate dönüştürülüyor.

9-) Sonuç kısmında niçin “tek bir cüz'î tecelli”den hareketle daha büyük bir sonuca gidiliyor?

Küçük ölçekte görülen bir ilahî yönelişin, büyük ölçekteki tasarrufu anlamaya sağlam bir kapı açtığı gösterilmek isteniyor.

lisans 32-soz-p26-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-cinar-agaci-misaliyle-ehadiyet -

Set 3 - CEVAPLAR

1-) İkinci temsilin ana konusu tek cümleyle nasıl özetlenebilir?

Ağaç misali üzerinden, tek ilahî iradenin çok sayıdaki varlığı aynı anda idare edebilmesi anlatılır.

2-) Ağacın sayıca çok meyve ve çekirdeğe sahip olması, ilahî fiiller hakkında nasıl bir düşünce kazandırır?

Çok sayıda işin birbiriyle çatışmadan aynı anda yapılabileceğini düşündürür.

3-) Her dalın ucunda, her meyvenin içinde ve her çekirdeğin yanında aynı ilahî yönelişin bulunması neyi gösterir?

Uzaklık ve çokluk, bu tasarrufu bölmez; aynı idare hepsine birlikte erişir ve birini yaparken diğerini aksatmaz.

4-) Her meyvenin ve çekirdeğin yanında aynı yönlendirmenin bulunması, ilahî bilginin mi yoksa ilahî aczin mi işaretidir?

İlahî bilginin ve kudretin kuşatıcılığına işarettir.

5-) Bu yönetimin hava veya ışık gibi dağılmaması neyi reddeder?

İlahî tasarrufun maddî sebeplerin tabi olduğu yayılma ve bölünme kurallarıyla açıklanmasını reddeder.

6-) Meyveler ve çekirdekler sayısınca göz ve kulak varmış gibi denilmesi hangi hakikati açıklamak içindir?

Ağacın her parçasının o ilahî düzenin algılama ve icra noktası gibi çalıştığını, yani her şeyin merkezden haberdar şekilde yönetildiğini anlatmak içindir.

7-) Uzun vasıtaların engel olmaması, insanın alışık olduğu hangi düşünceyi düzeltir?

Mesafe arttıkça etkinin zayıflayacağı şeklindeki maddî düşünceyi düzeltir.

8-) “En uzak, en yakın gibidir” ifadesini kendi cümleleriyle açıklarsan ne dersin?

Allah’ın tasarrufunda mesafe farkı yoktur; uzak görünen şeyler de yakın olanlar kadar doğrudan idare edilir.

9-) Bu temsil, ehadiyet sırrını kavramada öğrencinin zihnine hangi temel dersi verir?

Tek olan ilahî iradenin, çok sayıdaki varlık ve işi karışıklık olmadan aynı anda kuşatabileceğini öğretir.

lisans 32-soz-p26-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-cinar-agaci-misaliyle-ehadiyet -

Set 4 - CEVAPLAR

1-) Metinde verilen ağaç temsili hangi itiraza cevap vermeye uygundur?

Tek olan Allah'ın aynı anda sayısız işi nasıl yapabildiği yönündeki itiraza cevap vermeye uygundur.

2-) Odanın önündeki çınarın örnek verilmesi anlatımı nasıl etkiler?

Soyut meseleyi göz önünde bulunan somut bir örnekle anlaşılır ve canlı hale getirir.

3-) "Hayat düğümü" olarak anılan merkezî yapı, örnekte hangi görevi üstlenir?

Ağacın iç düzeninin odak noktası gibi durur ve oluşum kanunlarının her tarafa işlemesine vesile olur.

4-) Metin, bu yönetimin "parçalanmadan" işlediğini hangi delille destekliyor?

Aradaki uzun mesafelerde maddî etki izi görülmemesini buna delil gösteriyor.

5-) Maddî yayılma kabul edilseydi niçin iz aranırdı?

Çünkü cisimsel veya fizikî tesirler geçtikleri yerlerde bir belirti bırakır; bu durumda da ara alanlarda etkiler görünmeliydi.

6-) O izlerin görünmemesi neye delil sayılıyor?

Bu yönetimin maddî dağılma yoluyla değil, doğrudan ve parçalanmadan gerçekleştiğine delil sayılıyor.

7-) "En uzak, en yakın gibidir" cümlesi insan aklındaki hangi sınırlı ölçüyü aşmayı hedefler?

İlâhî fiilleri insanın mekân ve mesafe ölçüsüyle değerlendirme alışkanlığını aşmayı hedefler.

8-) En uzakla en yakının eşit hale gelmesi, insanın hangi aczini ortaya koyar?

İnsanın kendi sınırlı tecrübesini ilahî kudrete ölçü yapma yanlışını ortaya koyar.

9-) Son cümledeki "yakîn" vurgusu neyi ifade eder?

Bu hakikatin sadece ihtimal veya tahmin olarak değil, gözleminden kuvvet alan sağlam bir iman konusu olarak görülmesi gerektiğini ifade eder.

lisans 32-soz-p26-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-cinar-agaci-misaliyle-ehadiyet -

Set 5 - CEVAPLAR

1-) Parçada çınar ağacı seçilerek hangi büyük mesele öğrenciye yaklaştırılıyor?

Allah'ın ehadiyet sırrı, yani tek oluşuyla beraber her şeye doğrudan hükmetmesi meselesi yaklaştırılıyor.

2-) Metne göre ağacın aslı, kökü ve gövdesinde bulunan ilahî yönlendirme nasıl bir işleve sahiptir? Ağacın oluşumuna dair düzenin merkezi gibidir; dallara, meyvelere ve çekirdeklere eksiksiz şekilde tesir eden bir sevk ve idare vazifesi görür.

3-) Metne göre ağacın kuruluş kanunlarının bir merkezde toplanması neyi gösterir? İşleyişin başıboş olmadığını, tek bir emir ve iradeye bağlı olduğunu gösterir.

4-) Birbirine engel olmama vurgusu, çokluk içindeki ilahî tasarruf için neden önemlidir? Çünkü aynı anda yapılan sayısız işin karışmaması, tek kudretin sınırsızlığını daha açık gösterir.

5-) “Hem her birinin yanında bulunur, hem hiçbir yerde bulunmaz” anlamındaki ifade nasıl anlaşılmalıdır?

Bu, maddî varlıklar gibi bir mekâna sıkışmayan; fakat tesiriyle her şeye doğrudan ulaşan bir tasarrufu anlatır.

6-) Aynı hakikatin hem tek hem çok işlerle ilgili görünmesi nasıl mümkün gösteriliyor?

Tek olan ilahî tecellinin, bölünmeden her bir şeyle ayrı ayrı ilgilenebildiği örnekle açıklanıyor.

7-) Telefon teli benzetmesiyle “uzun vasıta” hakkında hangi yanlış anlayış düzeltiliyor?

Aracılar çoğaldıkça işin zorlaşacağı düşüncesi düzeltiliyor; burada araçlar zorluk değil kolaylık vesilesi oluyor.

8-) Son paragrafta görülen bu durumdan Allah hakkında hangi inanç sonucu çıkarılıyor?

Allah'ın kudret ve iradesiyle yaratılış ağacının bütün parçalarını ve zerrelerini birlikte idare etmesinin kesinliğe yakın bir açıklıkla anlaşılması gerekir.

9-) Bu pasajı okuyan bir öğrencinin şirk iddiasına karşı çıkarabileceği temel cevap nedir?

Çokluk ve sebepler, bağımsız güçlere delil değildir; hepsi tek ilahî iradenin hükmü altında işleyen vasitalardır.

lisans 32-soz-p26-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-cinar-agaci-misaliyle-ehadiyet -

Set 6 - CEVAPLAR

- 1-) İkinci temsilin girişinde neden “her ağaç kâinatın hakikatlerine örnek olabilir” deniyor?
Çünkü ağaçta görülen birlik, düzen, çoğalma ve merkezden idare gibi özellikler kâinatın genel yapısını anlamaya yardımcı olur.
- 2-) Ağacın çok sayıdaki meyvesi ve çekirdeği aynı anda sanatlı biçimde ortaya çıkarken hangi hakikat öne çıkarılıyor?
Çokluğun arkasında dağınık sebepler değil, birleştirici ve yönlendirici tek bir ilahî irade bulunduğu öne çıkarılıyor.
- 3-) Bu ilahî sevin her dalın ucunda ve her çekirdeğin yanında olması hangi anlamı taşır?
Her varlığın ayrı ayrı gözetildiğini ve hiçbirinin ihmal edilmediğini gösterir.
- 4-) Hiçbirinin payının eksik bırakılmaması ilahî fiillerin hangi yönünü gösterir?
Kuşatıcılığını, titizliğini ve noksansızlığını gösterir.
- 5-) Eğer bu tesir maddî yayılmayla olsaydı nasıl bir sonuç beklenirdi?
Aradaki yerlerde iz, etki veya bazı değişim işaretleri görünürdü.
- 6-) Vasıtaların telefon teli gibi görülmesi, sebeplerin konumunu nasıl belirler?
Sebeplerin bağımsız fail olmadığını, sadece ilahî tasarrufu kolaylaştıran görünür bağlantılar olduğunu belirler.
- 7-) Vasıtaların perde değil kolaylaştırıcı olması, sebeplere bakışı nasıl düzenler?
Sebepleri asıl yapan güç sanmaktan alıkoyar; onları yalnızca görünürde hizmet eden araçlar olarak konumlandırır.
- 8-) Bu temsil üzerinden Allah’ın iradesinin bir cilvesi için nasıl bir hükme varılıyor?
Tek bir tecelliyle milyonlarca yerde ve işte doğrudan etkili olabildiği sonucuna varılıyor.
- 9-) Bu pasajın ana mesajı iman eğitimi açısından nasıl ifade edilebilir?
Allah’ın birliği, kâinattaki çokluğu açıklamaya engel değil; bilakis çokluk içindeki düzen, o birliğin kuvvetli bir delilidir.